

Diarienummer: xx-xxx/xx
Datum: 2024-08-07
Handläggare: Hanna Wannberg Områdeschef
Nämnd: Social- och arbetsmarknadsnämnden
Enhet: Vuxenutbildning

Tjänsteutlåtande remiss Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner

Bakgrund och beskrivning av ärendet

Regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian Remiss av Ds 2024:8
Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner.

Denna promemoria innehåller förslag som syftar till att få till stånd ett förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna i fråga om arbetssökande i behov av utbildning inom komvux. Det lämnas förslag om uppgiftsskyldigheter för Arbetsförmedlingen gentemot en kommun och för en kommun gentemot Arbetsförmedlingen som innebär att nödvändiga uppgifter ska utbytas och att uppgifter ska kunna lämnas utan hinder av sekretess. Det lämnas också förslag för att möjliggöra den personuppgiftsbehandling som behöver ske hos Arbetsförmedlingen och för att myndigheten ska kunna lämna uppgifter till kommunen på medium för automatiserad behandling. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 december 2025.

Riksrevisionen har också i sin granskning påtalat att det finns betydande utmaningar i Arbetsförmedlingens uppföljning och kontroll av arbetssökande som anvisas att söka utbildning, eftersom uppföljningen baseras på de uppgifter som den arbetssökande själv lämnar. Arbetsförmedlingen saknar i dagsläget tillgång till information för att kunna kontrollera att arbetssökande har sökt och påbörjat sådan utbildning de har anvisats att söka. Beslut om sanktioner är ovanliga trots att det är vanligt förekommande att arbetssökande som anvisas att söka utbildning inte påbörjar studierna (RiR 2024:3).

Riksrevisionen konstaterar i en granskningsrapport att kommuner i varierande utsträckning bedömer att arbetssökande som Arbetsförmedlingen anvisat att söka studier inom komvux inte kan tillgodogöra sig utbildningen. Riksrevisionen lyfter bl.a. fram att det finns behov av samverkan och delaktighet från kommuner i planeringen av utbildningen (RiR 2024:3).

Bedömning: Det finns behov av regeländringar för att uppnå ett ändamålsenligt informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna när det gäller den kommunala vuxenutbildningen.

Det handlar om sådana uppgifter som behövs för att Arbetsförmedlingen och kommunerna ska kunna planera stödet till den arbetssökande liksom uppgifter som Arbetsförmedlingen behöver för att kontrollera arbetssökande som har anvisats att söka utbildning (RiR 2024:3).

Ett effektivt informationsutbyte förutsätter också att de uppgifter som ska utbytas kan lämnas ut utan hinder av den sekretess-reglering som finns. Det finns också behov av att möjliggöra den personuppgiftsbehandling som är nödvändig för ett utökat informationsutbyte.

Hallstahammars kommun, Vuxenutbildningen väljer att lämna synpunkter till remissen på nedanstående punkter.

4.2 En ny skyldighet för Arbetsförmedlingen att lämna uppgifter till kommuner

Förslag: Arbetsförmedlingen ska till en kommun lämna uppgifter om den som är anvisad till ett arbetsmarknadspolitiskt program, om uppgifterna behövs inom den kommunala vuxenutbildningen. Bestämmelsen ska placeras i förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Den uppgiftsskyldighet som föreslås för Arbetsförmedlingen gentemot en kommun innebär att kommunen får tillgång till uppgifter om den som är anvisad till ett arbetsmarknadspolitiskt program som behövs inom den kommunala vuxenutbildningen. Tillgång till relevanta och aktuella uppgifter om enskilda bedöms bidra till en högre kvalitet i ärendehandläggningen kommunerna inte behöver förlita sig på den enskildes uppgiftslämnande eller enskilda ärenden om utlämnande av uppgifter från Arbetsförmedlingen.

Kommunerna ska ha underlag för att kunna anpassa utbildningen efter den enskildes behov och förutsättningar.

Skälen för förslaget

Kommunerna har behov av fler uppgifter om enskilda personer inom den kommunala vuxenutbildningen. För att kommunerna ska kunna tillhandahålla komvux på ett effektivt och ändamålsenligt sätt behöver de uppgifter om dem som ska ta del av utbildningen. Detta omfattar uppgifter om arbetssökande som har behov av att ta del av utbildning inom komvux.

Synpunkter från Hallstahammars kommun:

Gällande grundutbildning, gymnasial utbildning och yrkesutbildning lämnar sökande för utbildning redan idag en försäkran om sin arbetssituation, det vill säga om personen är arbetslös eller har ett arbete. Vuxenutbildningen behöver ingen information om personen är inskriven på Arbetsförmedlingen. Det finns inte heller något behov av att veta vilket arbetsmarknadspolitiskt program personen tillhör. Den informationen är oväsentlig för Vuxenutbildningen. Vuxenutbildningen hanterar stora mängder ansökningar om utbildning, och har inte möjlighet att registrera personers inskrivning på Arbetsförmedlingen. När utbildning är påbörjad uppdateras inte personens eventuella förändring av förvärvsarbete.

Gällande sökande och studerande på SFI, finns behoven för kommunen att veta om personen är med i etableringsprogrammet eller har någon annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Där finns även behov för Vuxenutbildningen att ta del av om den sökande/eleven ska ha någon parallell aktivitet från arbetsförmedlingen jämte SFI-undervisningen till exempel Rusta och Matcha. Vuxenutbildningen har också behov av att veta vilka personer som har beslut om så kallad utbildningsplikt, sammanhållen utbildning.

Gällande SFI och sammanhållen utbildning (de med utbildningsplikt) är detta förslag bra då det är svårt att få rätta uppgifter från den sökande/eleven. Svårigheter i dagsläget gäller även de förändringar som sker i beslut från Arbetsförmedlingen. Eleven har även idag svårigheter att få personlig kontakt med handläggare för att få klarhet i sina beslut. Detta kan till stor del bero på språkförbristningar samt tillgången till handläggare och information från Arbetsförmedlingen.

4.3 En ny skyldighet för kommuner att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen

Förslag: En kommun ska till Arbetsförmedlingen lämna uppgifter om en arbetssökande som kommunen förfogar över inom den kommunala vuxenutbildningen, om uppgifterna behövs för ett ärende inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Bestämmelsen ska placeras i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Skälen för förslaget

Insatserna ska vara anpassade efter den arbetssökandes förutsättningar och vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade. En arbetssökande har ett stort ansvar att vidta åtgärder för att ta sig ur sin arbetslöshet.

Synpunkter från Hallstahammars kommun:

Vuxenutbildningen hanterar stora mängder ansökningar om utbildning, och har inte möjlighet att registrera personers inskrivning på Arbetsförmedlingen.

Förslagen innebär en stor ökning av kommunernas administration när de blir skyldiga att lämna fler uppgifter än i dag. Förslagen innebär också att uppgifter behöver kunna lämnas på ett enhetligt och automatiskt sätt till en ny mottagare och inom ramen för ett it-system.

Det ställer krav på kommunernas dokumentation av olika beslut eller andra förhållanden som rör enskilda i verksamheten. Det handlar t.ex. om uppgifter om undervisade timmar i sfi i genomsnitt under en fyraveckorsperiod för dem som bedriver sådana studier inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Kommunerna kommer också att behöva göra anpassningar av sina it-system för att kunna utbyta uppgifter på ett automatiserat sätt till Arbetsförmedlingen. Detta kommer innebära kostnader för kommunen för utökad administration och it-system. Även vissa behov av utbildningsinsatser hos kommunerna måste ske.

Förslaget nämner att befintliga filer som kommunen idag skickar till CSN, skolverket och SCB vid olika tillfällen per år, går att använda för samma system. Detta håller Hallstahammars kommun inte med om. Det är stor handpåläggning på dessa filer och här ligger personer med som inte är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Ska då kommunen skicka alla elevers uppgifter? Detta blir inskränkning på den personliga integriteten.

Utgångspunkten är att Arbetsförmedlingen och kommunen ska kunna utbyta nödvändiga uppgifter elektroniskt och automatiserat. Det behöver finnas förutsättningar för ett elektroniskt utbyte av uppgifter mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna.

Alla kommuner i landet har idag olika IT-system vilket innebär att anpassningar behöver göras och vara individuellt utformade. Därmed ser Hallstahammars kommun svårigheter att detta ska träda i kraft under 2025, då det i dagsläget inte finns något förberett integrerat system för detta.

Ärendets beredning

Ärendet är handlagt av rektor Vuxenutbildning, verksamhetsutvecklare samt områdeschef på Arbete och Utbildning.

Förvaltningens ståndpunkt

Vuxenutbildningen i Hallstahammars Kommun väljer att lämna synpunkter på förslagen 4.2 och 4.3 i remissen av Ds2024_8 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner 2024KC16216 .

Förslag till beslut

Att Social och arbetsmarknadsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande av remiss gällande Förbättrat informationsutbyte mellan arbetsförmedlingen och kommuner

Bilagor

Bilaga 01

Ds 2024_8 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner 2024KC16216 .

Bilaga 02-

Remiss av Ds2024_8.

Hanna Wannberg Områdeschef
Arbete och Utbildning

SAN § 50

Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner
Dnr 97/24

Regeringskansliet har översänt remiss av Ds 2024:8 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner för yttrande till Hallstahammars kommun. Förslagen i promemorian syftar till att få till stånd ett förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna i fråga om arbetssökande i behov av utbildning inom Komvux. Bland annat föreslås uppgiftsskyldigheter för Arbetsförmedlingen gentemot en kommun och för en kommun gentemot Arbetsförmedlingen som innebär att nödvändiga uppgifter ska utbytas och att uppgifter ska kunna lämnas utan hinder av sekretess. Man föreslår också att möjliggöra den personuppgiftsbehandling som behöver ske hos Arbetsförmedlingen och för att myndigheten ska kunna lämna uppgifter till kommunen på medium för automatiserad behandling.

Social och arbetsmarknadsförvaltningen har i skrivelse daterad den 7 augusti 2024 framfört synpunkter på förslaget.

Jenny Hödefors (S) yrkar att överlämna förvaltningens skrivelse som sitt yttrande.

Social- och arbetsmarknadsnämnden beslutar i enlighet med Jenny Hödefors (S) yrkande

att överlämna förvaltningens skrivelse som sitt yttrande.

Exp till: Arbetsmarknadsdepartementet
Förvaltningschef